

Beleidsplan KlimOp Schoolwide Positive Behavior Support

Sociale Veiligheid

Leerlingen zitten op school om te leren. Ze zijn pas in staat om te leren en zichzelf te ontwikkelen als ze zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Daarvoor is het nodig dat ze zich kwetsbaar kunnen opstellen, dat ze zich gezien en geaccepteerd voelen en dat ze het gevoel hebben erbij te horen.

Zorgen voor sociale veiligheid gaat dus over méér dan het tegengaan van onveiligheid. Leerlingen hebben ruimte nodig om te mogen ontdekken waar grenzen liggen, om fouten te maken, om te leren verantwoordelijkheid te nemen en daarop te worden aangesproken.

Voor leerlingen is de school niet alleen de plek waar ze lesstof leren, maar ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten en waar zij kennismaken met de samenleving en verschillen in normen, waarden en omgangsvormen. Dit doet een beroep op de pedagogische professionaliteit in de school.

Op de KlimOp hebben wij gekozen voor de aanpak van PBS, zodat alle kinderen hetzelfde gedrag leren, gedrag dat nodig is om met elkaar te spelen en te leren. Het team heeft het eerst jaar van het driejarig teamtrainingstraject PBS afgerond.

1. Wat is Schoolwide Positive Behavior Support?

1.1 SWPBS PIRAMIDE- model

1.2 Leerlingen weten welk gedrag van ze wordt verwacht

1.3 Gedrag oefenen

1.4 Bekrachtigen van gewenst gedrag door belonen en aanmoedigen

1.5 Consequenties ongewenst gedrag

1.6 Registeren van gedragsincidenten en positief gedrag

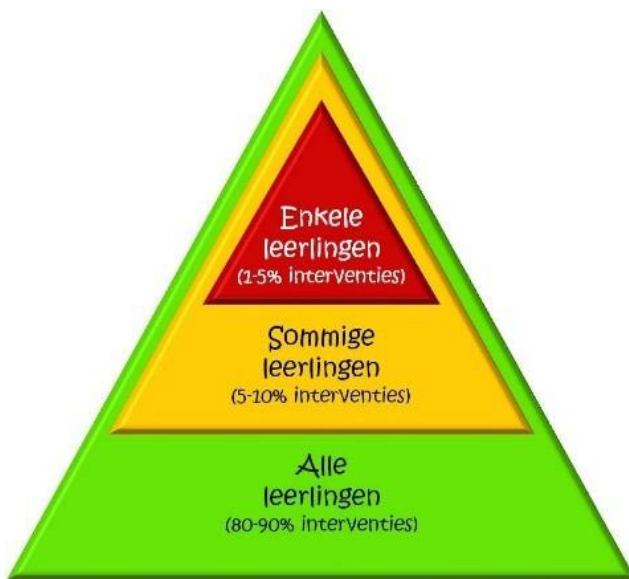
2. PBS en ouders

1. Wat is Schoolwide Positive Behavior Support?

Het afgelopen SWPBS is gericht op het creëren van een omgeving die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt. Die waarden die de school belangrijk vindt staan aan de basis. Het schoolteam leert de kinderen het gedrag actief aan dat past bij deze waarden. Adequaat gedrag wordt hierna systematisch positief bekrachtigd. Hiermee wordt een veilig en positief schoolklimaat gecreëerd, waarin elke leerling optimaal kan profiteren van het geboden onderwijs.

1.1 SWPBS PIRAMIDE- model

SWPBS is gericht op het bevorderen van gewenst gedrag bij alle leerlingen. De aanpak omvat interventies voor alle kinderen en specifieke interventies voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben.

Uitgangspunt is dat een groot deel van de leerlingen (ongeveer 80 %), goed gedijt in een positief en voorspelbaar schoolklimaat, met heldere regels en duidelijke verwachtingen ten aanzien van gedrag en een passend onderwijsaanbod dat aansluit bij de interesses en leerstijlen van leerlingen. In de piramide is dat het groene vlak.

Er zijn ook leerlingen die risico lopen op het ontwikkelen van problemen in gedrag of leren, bijvoorbeeld door omstandigheden in het gezin, de school of het kind zelf. Voor deze kinderen zijn specifiekere interventies nodig op het gebied van leren of gedrag. Deze interventies zijn terug te vinden in het gele vlak.

Tenslotte is er een kleine groep leerlingen, die ernstige problemen heeft op het gebied van leren of gedrag, waarvoor intensieve, vaak individuele interventies worden ingezet. Dit is de rode top van de piramide. In de huidige praktijk gaat vaak de meeste tijd en aandacht uit naar de interventies in de rode top.

PBS draait dit om en richt zich vooral op preventieve interventies in het groene vlak.

1.2 Leerlingen weten welk gedrag van ze wordt verwacht

Vanuit gemeenschappelijke waarden (verbondenheid, veiligheid, verantwoordelijkheid) hebben wij gezamenlijk bepaald welk gedrag van kinderen wordt verwacht. Deze gedragsverwachtingen zijn verzameld in de 'schoolmatrix gedragsverwachtingen'.

Voor alle plekken in en om de school worden deze gedragsverwachtingen duidelijk benoemd en visueel gemaakt

1.3 Gedrag oefenen

Er wordt minimaal één keer per week een les gegeven uit de lessencyclus rondom de verwachtingen gewenst gedrag. Deze lessencyclus is in een jaarplanning weergegeven. Er wordt via Social Schools gecommuniceerd welke gedragsverwachting die week centraal staat (de planning kan worden aangepast aan de behoefte van een bepaalde groep). De kern van de lessen is het aanleren van gewenst gedrag. Aandachtspunten hierbij zijn:

- Het geven van positieve feedback in de verhouding van tenminste 4:1;
- Het minimaliseren van de aandacht voor ongewenst gedrag en de aandacht richten op gewenst gedrag;
- Het gebruiken van zinvolle correcties door de regel te herhalen en de leerling voor de keuze te stellen het gedrag bij te stellen en direct complimenteren bij de juiste keuze (5 seconden regel);
- Zelf het goede voorbeeld geven.
- De gedragsverwachtingen worden regelmatig in lesvorm geoefend en herhaald, zodat leerlingen precies weten wat er van hen wordt verwacht. Zo is het makkelijker om het gewenste gedrag te laten zien.

1.4 Bekrachten van gewenst gedrag door belonen en aanmoedigen

Interventies die hierbij horen zijn:

- Het geven van complimenten; Deze zijn gekoppeld aan de gedragsverwachtingen. Complimenten rondom gedrag zijn effectief wanneer het gewenst gedrag concreet benoemd wordt en gekoppeld wordt aan de basiswaarden.
- Het geven van non-verbale bekrachtiging; Voorbeelden hiervan zijn het opsteken van een duim of het uitdelen van een schouderklopje.
- Het schoolbrede systeem van belonen van gewenst gedrag. Om gedrag structureel aan te moedigen, heeft de school een 'tokensysteem' ontwikkeld dat door alle medewerkers van de school wordt gebruikt. Leerlingen kunnen op elk moment een 'beloningsmuntje' verdienen. Belangrijk is dat de hele groep expliciet weet waarvoor

het muntje gegeven is. Deze muntjes worden gespaard in een buis. Bij een volle buis hebben de kinderen een groepsbeloning verdiend. Halverwege kunnen de kinderen een tussenbeloning verdienen. De kinderen kiezen, in overleg met de leerkracht, een groepsbeloning. De groepsbeloning volgt wanneer de hele groep gezamenlijk goed gedrag heeft geleerd. Sommige leerlingen laten goed gedrag vaker zien dan andere leerlingen. Deze leerlingen ontvangen frequenter een token.

1.5 Consequenties ongewenst gedrag

Hoewel bij PBS de nadruk ligt op het aanleren en bekrachtigen van gewenst gedrag, is het ook erg belangrijk dat er een eenduidige aanpak is wanneer een leerling ongewenst gedrag vertoont. Wij maken daarbij onderscheid in:

- Klein ongewenst gedrag zoals: ongehoorzaam/tegendraads gedrag, plagen, incidenteel moedwillig verstoren van de les, onacceptabel taalgebruik, ruzie, misbruik van materiaal, aan elkaar zitten.
- Groot ongewenst gedrag zoals: verbale agressie/discriminatie, structureel vertonen klein ongewenst gedrag (meerdere keren per week), liegen, pesten, fysieke agressie, weglopen, materiele vernieling.

Wanneer een leerling zich niet aan een gedragsverwachting houdt, volgt een consequentie. Voor zowel leerlingen als leerkrachten is duidelijk hoe die consequentie er uit kan zien.

Consequenties klein ongewenst gedrag

Gedragsladder	<ul style="list-style-type: none"> - Ieder kind start op groen. - Na eerste waarschuwing (start reactieprocedure) op oranje. - Bij herhaling naar rood. Dan time-out.
Time-out	<ul style="list-style-type: none"> - Even (max 10 minuten) apart zitten in de klas. - Even apart (max 10 minuten) zitten buiten de klas (in het zicht van de leerkracht). - In de klas van een collega met werk - Tijdens buitenspelen even apart zetten op aangewezen plek (max 10 minuten).
Gesprek	<ul style="list-style-type: none"> - Na time-out een gesprek. - Aanpassen van knijper.

Consequentie groot ongewenst gedrag

Gedragsladder	<ul style="list-style-type: none"> - Knijper naar rood. Dan time-out.
Time-out	<ul style="list-style-type: none"> - Tijdens buitenspelen op aangewezen plek apart zetten.

	- Naar de klas van een collega met werk.
Gesprek	- Na time-out een gesprek. Aanpassen van knijper.
Contact ouders	- Altijd telefonisch contact met ouders (bij geen contact, bericht via SS).
Excuus brief/tekening	- Als 'sorry zeggen' niet genoeg is.
Wegsturen naar directie / IB	- Afhankelijk van intentie (doelbewust grens-overschrijdend gedrag).
Nablijven	- Het gesprek na schooltijd
Verlies privilege	- Niet mee mogen gymen als gymles onveilig wordt of vanwege beslissing vakdocent als er een incident in de gymles voordoet.

Herhalend ongewenst gedrag binnen een korte periode kan leiden tot een consequentie, zoals het niet mee mogen doen aan een sociale activiteit. Dit wordt altijd geregistreerd in de gedragsregistratie en ouders worden op de hoogte gesteld.

1.6 Registeren van gedragsincidenten en positief gedrag

Systematische gedragsregistratie geeft zicht op de ontwikkeling van leerlingen en maakt vroegtijdig ingrijpen bij problemen mogelijk.

De data van het registratiesysteem worden gebruikt om gedrag te sturen op individueel niveau, groepsniveau en schoolniveau. Ook geven de data zicht op het implementatieproces.

2. PBS en ouders

Eén van de belangrijke sleutelementen van PBS is samenwerken met ouders. PBS is gericht op alle leerlingen van de school en in het verlengde daarvan tevens gericht op alle ouders. Ouderbetrokkenheid vormt de basis gestoeld op de drie basiswaarden: veiligheid, verantwoordelijkheid en verbondenheid. Het is belangrijk dat ouders en leerkrachten goed contact hebben en op een positieve manier samenwerken. Ze hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de kinderen. Ouders kennen hun kind het beste en kunnen waardevolle informatie over hun kind geven en meedenken met de leerkracht. Van ouders verwachten wij dat zij het PBS -beleid op school ondersteunen en schoolafspraken respecteren. De communicatie met ouders met betrekking tot PBS verloopt op verschillende manieren.

- Er is een hoofdstuk in de schoolgids opgenomen over PBS;
- Er is op de website informatie te vinden over PBS;

- PBS is een onderwerp op de groepsinformatieavond;
- Via de Nieuwsbrief die elke veertien dagen naar de ouders wordt gestuurd, is een vast item PBS: waar werken we de komende periode aan.
- Via een bericht van de groep op Social Schools wordt u op de hoogte gehouden van de activiteiten en sfeer in de groep en wordt de gedragsregel van de week vermeld;
- Twee keer per jaar kunnen ouders intekenen om een groepsles PBS bij te wonen;
- Ouders worden opgenomen in een PBS- denktank;
- 2x per jaar ouder-arena PBS-thema o.l.v. de PBS-denktank, na de gouden weken (oktober) en de zilveren weken (februari);
- Bij (herhaaldelijk klein probleemgedrag en grootprobleemgedrag is er altijd contact met de ouders voor afstemming over de individuele leerling.